

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

підготовки бакалавра
спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова і література)
освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова і література), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Англійська мова.

Розробник:

Радько Антоніна Володимирівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української літератури.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри української літератури.

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 року.

Завідувач кафедри

доц. Яручик В. П.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Англійська мова і література) Середня освіта. Англійська мова Бакалавр	Циклу загальної підготовки
Кількість годин/кредитів 60 год. / 2 кредити		Рік навчання 1-й
		Семестр 1-ий
		Лекції 18 год.
ІНДЗ: <u>передбачено</u>		Консультації 4 год.
		Самостійна робота 38 год.
Мова навчання	Українська	
		Форма контролю: залік

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Англійська мова і література) Середня освіта. Англійська мова Бакалавр	Циклу загальної підготовки
Кількість годин/кредитів 60 год. / 2 кредити		Рік навчання 1-й
		Семестр 1-ий
		Лекції 6 год.
ІНДЗ: <u>передбачено</u>		Консультації 8 год.
		Самостійна робота 46 год.
Мова навчання	Українська	
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Радько Антоніна Володимирівна

Науковий ступінь кандидат філологічних наук

Посада старший викладач

Контактна інформація тел.: 0506469974; ел. пошта: antonina5@ukr.net

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>.

III. Опис дисципліни

Анотація курсу. Леся Українка (Лариса Петрівна Косач-Квітка) – виняткова, незвичайна постать української нації. Життєвий і творчий шлях письменниці репрезентує її високоосвідченість, інтелігентність, європейськість. Кожен геній потребує «не звеличення, а розуміння його джерел і святинь». Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки не лише носить ім'я своєї землячки, а також навчає, формує і виховує студентів на досвіді та творчості Лесі Українки і родини Драгоманових-Косачів. Адже вони, продовжуючи освітньо-наукові традиції, творили освіту, формували українську національну еліту.

Курс «Творчий феномен Лесі Українки» передбачає вивчення життєвої та творчої біографії письменниці, родини Драгоманових-Косачів, увиразнення громадсько-політичного та літературно-мистецького оточення (з урахуванням нових наукових і архівних матеріалів), естетичний та суспільно-історичний контексти творчості. Водночас акумулює реалізацію основних цілей забезпечення якості вищої освіти: бути критичним та самокритичним, відповідальним, добросовісним, незалежним, вимогливим, уміти зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області та ін.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу – представити життєтворчість Лесі Українки в історичному, культурологічному, суспільному, психологічному контекстах; через пізнання досвіду й успішної самореалізації Лариси Косач-Квітки (людини, мислительки, громадської діячки) спонукати студентів до саморозвитку й успішної самореалізації.

2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- простежити становлення естетичних, культурно-мистецьких, громадсько-політичних поглядів Лесі Українки в контексті епохи;
- з'ясувати мотиваційну роль родини Драгоманових-Косачів у формуванні естетичних поглядів письменниці;
- проаналізувати творчі взаємини Лесі Українки із сучасниками;
- осмислити особистісний і творчий феномен письменниці на матеріалі її художніх текстів, епістолярію, критично-публіцистичної спадщини та мемуаристики про неї;
- спонукати до критичного мислення, уміння узагальнювати й синтезувати факти з творчої біографії Лесі Українки і подій національного та інтернаціонального масштабів;
- актуалізувати важливість творчої спадщини письменниці на сучасному етапі розбудови української нації та держави.

3. Результати навчання (компетентності).

Мета й завдання вивчення курсу реалізується через формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати різного рівня складності спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі педагогіки, викладати англійську та німецьку/французьку мови в закладах середньої освіти, що передбачає застосування сучасних теорій та методів освітніх наук і новітніх інформаційних технологій.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою (в усній і письмовій формах) на професійному рівні.

ЗК 3. Здатність до вираження національної культурної ідентичності, осмислення історії у контексті розвитку соціальних інституцій та груп, виявлення поваги до багатоманітності й мультикультурності у суспільстві; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій.

ЗК 5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях, використовуючи інформацію з різних джерел.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про німецьку та англійську мови як особливу знакову систему, їхню природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 4. Здатність послуговуватися в професійній діяльності знаннями про історико-культурні особливості країн, мова яких вивчається, основні періоди розвитку німецькомовної літератури.

ФК 9. Здатність розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісне ставлення, використовувати стратегії роботи з учнями, які мотивують та сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності.

ФК 12. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної та наукової діяльності: визначати індивідуальні професійні потреби, знаходити умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; виконувати наукові фахові дослідження з іноземних мов та методики їх викладання, а також оприлюднювати їхні результати.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Осмислює основні завдання педагога-вчителя, який володіє фаховими знаннями і здатен незалежно мислити, відповідально діяти та вирішувати професійні й практичні завдання у галузі освіти / педагогіки, пов'язані з викладанням німецької й англійської мов у закладах загальної середньої освіти для базової школи із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій зорієнтованого компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів.

ПРН 2. Вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземними мовами усно й письмово з метою використання їх для організації й управління освітнім процесом.

ПРН 3. Вміє ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті.

ПРН 5. Розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; вміє зберігати й примножувати його моральні, наукові цінності і досягнення.

ПРН 6. Використовує різні види ораторських виступів, ефективно планує виступи та добирає матеріал, оперує методикою підготовки та виголошення промови, володіє основами техніки мовлення, вміє фахово вести розгорнутий монолог/діалог та уміло застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування.

ПРН 8. Знає й розуміє систему мови і вміє застосовувати ці знання у професійній освітній діяльності.

ПРН 10. Здійснює аналіз мовних одиниць рідної та іноземних мов, визначає їхню взаємодію та характеризує мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 11. Аналізує й інтерпретує твори німецькомовної художньої літератури, визначає їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 16. Вміє взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходів, визначених цілями сталого розвитку.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назвизмістовихмодулів і тем	Усього 60	Лек. 18	Лаб.	Сам.роб. 38	Конс. 4	*Форма контролю Залік у формі комп'ютерного тестування
Змістовий модуль 1. Етапи життєвого та творчого шляху Лариси Петрівни Косач-Квітки – Лесі Українки						
Тема 1. Леся Українка: віхи життя і творчості.	13	4		8	1	
Тема 2. Літературне сузір'я Косачівської родини.	11	2		8	1	
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі Косачів.	9	2		7		
Разом за модулем 1	33	8		23	2	
Змістовий модуль 2. Творчість Лесі Українки (модерне спрямування творчості, місце Лесі Українки у світовій культурній спадщині, багатожанровість творчості – поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади, епістолярій).						
Тема 3. Тематичне і жанрове розмаїття творчості Лесі Українки.	9	4		5		
Тема 4. Новаторство драматургії.	8	2		5	1	
Тема 5. Леся Українка - сучасна і актуальна. Місце письменниці у світовій культурній спадщині	10	4		5	1	
Разом за модулем 2	27	10		15	2	
Види підсумкових робіт						

ІНДЗ						
Інше						
Всього годин/ Балів	60	18		38	4	100

5. Завдання для самостійного опрацювання.

	Тема	Кількість годин 38/66
1	1. Ознайомитися з працею О. Косач-Кривинюк «Леся Українка. Хронологія життя і творчості». Луцьк, 2010.	4/7
2	1. Ознайомитися з працею Денисюка І., Скрипки Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів, 1999. 2. Прочитати художні тексти: збірка «На крилах пісень» Лесі Українки (на вибір).	5/9
3	1. Ознайомитися з книгами: Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Київ – Нью-Йорк, 2016. 2. Прочитати художні тексти: збірка «Думи і мрії» Лесі Українки, збірка «Відгуки» (на вибір).	4/7
4	1. Ознайомитися з дослідженнями: Т. Скрипки: Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 1. Нью-Йорк– Київ, 2005; Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 2. Нью-Йорк–Київ, 2015. 2. Ознайомлення з фольклорними записами Лесі Українки і Климента Квітки (на вибір)	5/9
5	1. Прочитати дослідження О. Забужко “Notredamed’Ukraine: Українка в конфлікті міфології”. Київ, 2007. (на вибір). 2. Прочитати драматичну поему «Одержима» Лесі Українки	5/9
6	Прочитати драматичну поему «Бояриня» Лесі Українки	4/7
7	Прочитати оповідання: «Приязнь (З життя волинського Полісся)», «Школа», «Одинак» Лесі Українки	4/7
8	Ознайомитися з книгою Мірошніченко Л. «Леся Українка. Життя і тексти», Київ, 2011. Прочитати драматичну поему «На полі крові» Лесі Українки	4/6
9	Ознайомитися з інтерактивною картою подорожей Лесі Українки https://uploads.knightlab.com/storymapjs/f6c33167569b1f5a7f86b7bc4e9e9c78/podorozhi-lesi-ukrayinki/draft.html?fbclid=Iw Прочитати поезії «Дим», «Сон», «Весна в Єгипті», «Подорож до моря» та ін.	3/5
	Всього годин	38/66

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента.

Відвідування лекцій можливе на вибірковій основі (наприклад, за програмою вільного відвідування). Підготовка есеїв – на добровільній основі

Політика щодо академічної доброчесності.

Роботи студентів повинні презентувати їхні власні оригінальні дослідження чи міркування. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є прикладом академічної недоброчесності.

Основні параметри академічної доброчесності включають такі позиції: висловлення власних міркувань із певних питань із покликанням на легітимні академічні джерела (статті в наукових часописах, які мають друковані версії, та затверджені відповідними інституціями); оригінальне та самостійне виконання запропонованих завдань, запобігання проявам різних форм академічного плагіату (списування, фальсифікація фактів), двостороння комунікація з питань якості й доцільності контенту дисципліни та форм контролю. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів та перекладання.

Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом, розкладом занять та розкладом заліково-екзаменаційного процесу.

V. Підсумковий контроль

– залік (комп'ютерне тестування)

VI. Шкала оцінювання

Модуль 1										Модуль 2
										Модульний контроль (мах = 100 балів)
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Тести	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	100	

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. Київ: Либідь, 1999. С. 6–20; 21–234.
2. Бетко І. Біблія як джерело ідей у творчості Лесі Українки (Проблемний огляд). Слово і Час. 1991. № 3. С. 28–36.
3. Данилюк-Терещук Т. Народні пісні до танцю в записках Лесі Українки. URL: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies.html>
4. Данилюк-Терещук Т. Поетичні присвяти Олени Пчілки. Волинь філологічна: текст і контекст. Олена Пчілка в літературному процесі порубіжжя. Вип. 28. Луцьк, 2019. С. 76–88. URL: <https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/article/view/86>
5. Данилюк-Терещук Т. Спогади Олени Пчілки як історико-культурне джерело. Волинь філологічна: текст і контекст. Портрет кафедри української літератури. Вип. Луцьк, 2011. С. 109–122. URL: <http://www.esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/7294/1/17.pdf>
6. Денисюк І. Драгоманови – Косачі в інтелектуальному житті України (питання династичного вивчення діячів культури). Літературознавчі та фольклористичні праці: у 3 т., 4 кн. Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка, 2005. Кн. 1. С. 165–167.
7. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес, 1999. 280 с. URL: <https://www.t-skrypka.name/LUkraine/Gnizdo/Photos.html>
8. Диба А. «Українська Плеяда – найкраща, найталановитіша дитина Старої (Київської) громади». *Леся Українка і сучасність*. зб. наук. праць. Т.4. Кн. 1. Луцьк: РВВ «Вежа», 2007. С. 295–320.
9. Донцов Д. Мати Лесі Українки (Олена Пчілка). Дві літератури нашої доби. Львів: Просвіта, 1991. С. 154–175.
10. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк: РВВ «Вежа», 2006. 40 с.
11. Жарких М. Енциклопедія життя та творчості Лесі Українки. URL: <https://www.l-ukrainka.name/>
12. Жулинський М. Традиція національного і європейського розвитку кінця ХІХ – початку ХХ століття та ідейно-естетичні пошуки української літератури 20-х років. Заявити про себе культурою. Київ: Генеза, 2001. С. 201–217.
13. Забужко О. Notre Dame D'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. Київ: Факт, 2007. С. 291–342.
14. Косач-Квітка Лариса Петрівна (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Книга ІІІ. Нью-Йорк - Київ: Темпора, 2015.
15. Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. Нью-Йорк, 1970. URL: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/Kryvynjuk.html>
16. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури: [Леся Українка]. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 2–7.
17. Крук О. Вплив М. Драгоманова на формування суспільно-політичних поглядів поетеси. *Дивослово*. 1996. № 2. С. 3–8.
18. Кузьминець Ю. Історичні погляди Лесі Українки. Пам'ять століть. *Дивослово*. 1999. № 3. С. 137–148.

19. Моклиця М. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму). Луцьк, 2001. С. 8–96; 188–211.
20. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип. 2011. 246 с. URL:
https://chtyvo.org.ua/authors/Miroshnychenko_Larysa/Lesia_Ukrainka_Zhyttia_i_teksty/
21. Романов С. «Стародавня історія східних народів» і поезія Лесі Українки на єгипетські теми. URL:
<https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/EgyptPoetry.html>
22. Романов С. «Голос однієї російської ув'язненої» (драматична поема Лесі Українки «Бояриня»). URL:
<https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/PrisonersLetter.htm>
23. Савчук В. Погляди Лесі Українки на проблему “недержавного чоловіка” (на матеріалі листів письменниці до М. Кривинюка та Ф. Волховського). *Леся Українка і сучасність*. Т. IV, Кн. 1. Луцьк, 2007. С. 257–265.
24. Сверстюк Є. Міт Лесі Українки. Луцьк: РВВ «Вежа», 2008. 33 с.
25. Скрипка Т. Рід Драгоманових-Косачів: долі й архіви. URL:
<https://www.t-skrypka.name/uk/KosachFamily/FatesArchives.html>
26. Скрипка Т. Волинські образки. URL:
<https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/VolynObrazky.html>
27. Скрипка Т. Родові садиби Драгоманових-Косачів як культурно-історичний феномен. URL:
<https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/RodoviSadyby/Kolodjzhne.html>
28. Скрипка Т. Останні три місяці у житті Лесі Українки. URL:
<https://www.t-skrypka.name/LUkrainka/Last3Month.html>
29. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Темпора: Київ – Нью-Йорк, 2016. 368 с.
30. Сташенко Н. До історії публікації та критичних оцінок перших поетичних збірок Лесі Українки. *Леся Українка і сучасність*. Т. 6. Луцьк, 2010. С. 76–86.
31. Сташенко Н. З пам'яті літ: Леся Українка в оцінці і спогадах сучасників. *Науковий вісник ВДУ*. 1999. Ч. 15. С. 71–74.

VII. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

Повний перелік тестових завдань до заліку:

http://cit.eenu.edu.ua/?page_id=185 (Бази тестових завдань)

<http://cit.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/TEST18-006.pdf>